

Připomínky Teplárenského sdružení ČR k Návrhu Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. x/2020, ze dne Y. září 2020, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie

18. září 2020

Energetický regulační úřad zahájil dne 7. září 2020 veřejný konzultační proces k návrhu cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie, účinného od 1. ledna 2021. Teplárenské sdružení ČR uplatňuje k tomuto návrhu následující připomínku:

Připomínka k odstavci (3.3.) Základní sazba ročního zeleného bonusu na elektřinu z KVET pro výrobu elektřiny s celkovým instalovaným výkonem kogeneračních jednotek nad 5 MWe.

Navrhujeme zvýšit zelené bonusy v řádcích 750 až 754 o 184 Kč/MWh.

Odůvodnění připomínky:

V návrhu cenového rozhodnutí je pro rok 2021 navržena stagnace zeleného bonusu na výrobu elektřiny z KVET pro výroby s celkovým instalovaným výkonem kogeneračních jednotek na 5 MW (dále jen „KVET ve výrobnách nad 5 MW“). Na rozdíl od všech ostatních zelených bonusů na elektřinu nezohlednil v případě KVET ve výrobnách nad 5 MW Energetický regulační úřad významný pokles ekvivalentní ceny silové elektřiny ECSE. Pokládáme tento přístup za diskriminační a upozorňujeme, že podkopává ekonomickou životaschopnost vysoce účinné KVET ve výrobnách nad 5 MW.

Podle informací, které poskytl Energetický regulační úřad po jednání se zástupci Teplárenského sdružení ČR a dalších tepláren dne 16. prosince 2020 počítal ve svém modelu podpory KVET nad 5 MW s ekvivalentní cenou silové elektřiny ECSE ve výši 1160 Kč/MWh pro určení podpory na rok 2020. Pro příští rok však vychází ekvivalentní cena silové elektřiny určená dle stejné metodiky, jakou využil ERÚ v prosinci 2019 na úrovni 975 Kč/MWh. Z tohoto rozdílu vyplývá nutnost navýšit zelený bonus na výrobu elektřiny z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MW o 184 Kč/MWh.

Podpora elektřiny z vysokoúčinné KVET má nepřímý dopad na ceny tepla. Pokud budou teplárny v důsledku nemožnosti uplatnit elektřinu na trhu nuceny omezit KVET a vyrábět teplo výtopeny, dojde ke zmenšení rozvrhové základy pro dělení nákladů mezi elektřinu a teplo a tím ke zvýšení nákladů, které lze zahrnout do ceny tepla. Řada tepláren se již dnes pohybuje ve ztrátě a navržená výše podpory elektřiny z vysokoúčinné KVET ve výrobnách KVET nad 5 MW u nich vyvolá nutnost zvýšit ceny tepla, ke kterému by jinak nepřikročily. Celkově bude navržená výše podpory elektřiny z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MW za současných ekonomických podmínek krokem k destabilizaci teplárenství, který může již ve střednědobém horizontu vést k rozpadu některých soustav zásobování teplem a ohrožení dodávek tepla.

V této souvislosti připomínáme, že Rada energetického regulačního úřadu schválila v roce 2018 Strategii Energetického regulačního úřadu, která uvádí cíl 5.7: Dlouhodobá udržitelnost teplárenství v ČR. Navržená výše zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MW není s dlouhodobou udržitelností teplárenství slučitelná.

Státní energetická koncepce z roku 2015 uvádí mezi axiomy prioritní zachování (ekonomicky i energeticky) efektivních systémů zásobování tepelnou energií, směřování hnědého uhlí primárně do kogenerace a zdrojů s nejvyšší účinností přeměny energie. Ohledně strategie do roku 2040 uvádí cíl PI.2: „Udržení co největšího rozsahu soustav zásobování teplem s významným podílem domácího spalovaného uhlí s vysokou účinností a v případě nízko-účinných, zastaralých zdrojů postupný přechod od spalování hnědého uhlí k jiným palivům.“ Podle zákona o hospodaření energií je Státní energetická koncepce závazná pro výkon státní správy v oblasti nakládání s energií.

Navržené zvýšení zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MW vychází z modelu podpory Energetického regulačního úřadu. Tento model však podle našeho názoru potřebnou výši podpory elektřiny z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MW dlouhodobě podceňuje. Z našeho ekonomického modelu, který je uveden níže, vychází pro příští rok potřeba ještě podstatně většího navýšení zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MW, konkrétně o 312 Kč/MWh. Níže uvádíme základní popis modelu Teplárenského sdružení ČR.

Podle oznámení Evropské komise ze dne 19. prosince 2017 Státní podpora SA.38701 (2014/NN) – Česká republika – Podpora výroby elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie je cílem základních tarifů pokrýt rozdíl mezi LCOE vyrobené elektřiny a tržní cenou, ve snaze udělat ze zařízení KVET realizovatelnou investici v České republice. LCOE se vypočítává na základě odhadovaných kapitálových výdajů, provozních nákladů, tepelné a elektrické účinnosti a ročních faktorů využití modelových zařízení vysokoúčinné KVET.

Na základě Pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014-2020 (EEAG), zejména bodů 74, 131 a 151 a metodiky ECOFYS¹ byl zpracován model pro stanovení odpovídající výše zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné KVET ve výrobnách nad 5 MWe. Do výpočtu vstupují náklady na instalaci zařízení souvisejících s výrobou elektřiny z vysokoúčinné KVET a provozní náklady související s výrobou elektřiny (palivové a ostatní náklady), které by měly být pokryty modelovanými tržbami za elektřinu (=LCOE) při definované výši diskontu. LCOE jsou stanoveny dle následujícího vzorce:

$$LCOE = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{I_t + OM_t + F_t}{(1 + DR)^t}}{\sum_{t=1}^n \frac{E_t}{(1 + DR)^t}}$$

Kde je:

<i>LCOE</i>	Levelised cost of electricity
<i>I_t</i>	Investiční náklady v roce <i>t</i>
<i>OM_t</i>	Provozní náklady v roce <i>t</i>
<i>F_t</i>	Náklady na palivo v roce <i>t</i>
<i>E_t</i>	Výroba elektřiny v roce <i>t</i>
<i>DR</i>	Diskontní sazba
<i>n</i>	Doba ekonomické životnosti (hodnocení investice)

¹ ECOFYS (2014): „Methodologies for estimating Levelised Cost of Electricity (LCOE) - Implementing the best practice LCoE methodology of the guidance“, Project number: DESNL13116, July 2014, dostupné z WWW: <https://res-cooperation.eu/results-and-deliverables.html>

Pro účely výpočtu podpory KVET jdou uvažované pouze náklady související s výrobou elektřiny v rámci KVET, tedy rozdíl mezi scénářem kdy poptávka po teple je uspokojována z KVET a scénářem kdy je teplo vyráběné čistě výtopeny. Podpora KVET tedy umožňuje využití účinnější technologie výroby tepla.

Základní vstupy do modelu LCOE:

Diskont:	6,33% (hodnota dle notifikace)
Doba hodnocení:	15 let

Pro určení parametrů modelového zdroje KVET byla využita data od regulovaných subjektů v rámci databáze TS ČR a v rámci projektů realizovaný v Národním investičním plánu ČR dle čl. 10c Směrnice 2003/87/ES.

Modelový zdroj KVET:

Investice na MW elektrického výkonu:	22,5 mil. Kč
Instalovaný výkon:	25 MWe
Doba využití maxima:	2800 h/rok (průměrná hodnota za dobu hodnocení)
Účinnost výroby elektřiny:	25%
Účinnost výroby tepla:	55%
Celková účinnost KVET:	80%

Cena elektřiny byla určena na základě dostupných informací o tržních cenách forwardových kontraktů z burzy EEX - aritmetický průměr závěrných cen produktu BL CAL 2021 (roční futures na rok 2021), vypořádací ceny násobené kurzem ČNB pro daný den, aritmetický průměr za období leden až srpen 2020. Ekvivalentní cena elektřiny pro účely hodnocení získána jako cena na burze násobená koeficientem 0,93 (dle metodiky ERÚ², hodnota odvozená z kategorie biomasových zdrojů, které provozně nejvíce odpovídají výrobním KVET). Tento přístup potvrdili zástupci ERÚ v rámci svého modelu prezentovaného v prosinci 2019.

Výsledná cena elektřiny:	975 Kč/MWh
--------------------------	------------

Modelované LCOE jsou následně porovnány s cenou elektřiny pro účely hodnocení. Případný rozdíl je třeba pokrýt v rámci zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné KVET, přičemž vypočtená úroveň odpovídá nejvyšší kategorii podpory. Výsledná hodnota vypočteného zeleného bonusu na elektřinu z vysokoúčinné KVET pro výrobu elektřiny s celkovým instalovaným výkonem kogeneračních jednotek nad 5 MWe vychází 512 Kč/MWh v nejvyšší kategorii podpory (odpovídá řádku 753 a 754 návrhu cenového rozhodnutí).

Je třeba upozornit, že model zajišťuje ekonomickou návratnost části investice související s výrobou elektřiny z vysokoúčinné KVET, nezajišťuje návratnost výroby jako celku. Podpora elektřiny z vysokoúčinné KVET tak neomezuje motivaci provozovatelů ke snižování emisí.

² ERÚ (2019): „Odůvodnění k návrhu cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. x/2019 ze dne y. srpna 2019, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie pro rok 2020“, dostupné z WWW: <http://www.eru.cz/documents/10540/5438957/Odůvodnění%20k+Návrhu+CR+POZE+na+rok+2020.pdf/9a18efcb-c8c9-42a9-9ae1-b4efa381e9d2>

Návrh promítnutí připomínky do návrhu CR POZE 2021

Navrhujeme zvýšit základní sazbu ročního zeleného bonusu na elektřinu z KVET pro výrobu elektřiny s celkovým instalovaným výkonem kogeneračních jednotek nad 5 MWe v řádcích 750 až 754 návrhu cenového rozhodnutí o 184 Kč/MWh.